

Poznań, dnia 12 listopada 2025 r.

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW
W POZNANIU
WIELKOPOLSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW
61-834 Poznań, ul. Gołębia 2

Po.WA.5183.13211.3.2025

DECYZJA NR 455/2025

Działając na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 3 lit. a, art. 31 ust. 1 – 3, art. 89 ust. pkt. 2, art. 91 ust. 4 pkt. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. 2024 poz. 1292), art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. Z 2024 poz. 572),

WIELKOPOLSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW OKREŚLA NIEZBĘDNY ZAKRES BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH

w związku z wnioskiem: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu ul. Siemiradzkiego 5a, 60-763 Poznań z dnia 23.09.2025 r. znak pisma OPO.I-2.520.8.1.2025.KB, data wpływu 25.09.2025 r.

w związku zamiarem realizacji inwestycji polegającej na „Budowie drogi ekspresowej S11 odc. Ujście - Oborniki” w zakresie obszaru położonego w powiecie obornickim (gmina Oborniki, Rogoźno, Ryczywół):

- 1. rodzaj badań:** archeologiczne badania powierzchniowe o charakterze rozpoznawczym wraz z analizą danych LiDAR
- 2. zakres badań:** w granicach inwestycji wskazanej we wniosku i załączniku do niego, na terenie powiatu obornickiego (gmina Oborniki, Rogoźno, Ryczywół), których wykonanie obejmuje następujące etapy:
 - I.** Kwerenda archiwalna (przed przystąpieniem do badań terenowych) uwzględniająca w szczególności:
 - A.** dane Archeologicznego Zdjęcia Polski

- B.** dane dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków oraz objętych ochroną na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- C.** wyniki wcześniejszych badań archeologicznych prowadzonych w graniach inwestycji
- D.** mapy historyczne i inne materiały kartograficzne
- E.** charakterystykę geograficzno –przyrodniczą obszaru badań

II. Analiza danych LiDAR:

- A.** wykonana na podstawie chmury punktów lotniczego skanowania laserowego z zasobu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii o rozdzielczości co najmniej 4 punkty na m² wraz z:
 - a) stworzonym na jej podstawie numerycznym modelem terenu
 - b) następującymi modelami pochodnymi: co najmniej 3 modele cieniowane z różnych kierunków (Hillshade i Multidirectional Hillshade); analiza składowych głównych PCA (Principal Component Analysis); mapa spadków (Slope Aspect); 2 modele różnicowe liczone w masce okrągłej o różnych promieniach (Simple Local Relief Model lub Local Relief Model); model różnicowy liczony w masce o kształcie pierścienia, indeks pozycji topograficznej (Topographic Position Index) lub Local Dominance; indeks widoczności nieba (Sky-View Factor)
 - c) wizualizacjami: kompozycji modeli cieniowanych (RGB z trzech kierunków lub z uwzględnieniem składowych głównych z różnych kierunków i wyboru trzech do utworzenia kompozycji); wizualizacji Sky-View Factor w odcieniach szarości; nałożenia mapy spadków na model cieniowany; wizualizacji modeli różnicowych w symetrycznych paletach barwnych
- B.** obiekty wytypowane na podstawie analizy LiDAR zostaną zweryfikowane w terenie

III. Prospekcja powierzchniowa terenu inwestycji:

- A.** badania będą odbywały się w formie dwukrotnego przejścia terenu w różnych porach roku (wiosna, jesień) w systemie tyraliery, z odstępami pomiędzy uczestnikami badań powierzchniowych nieprzekraczającymi kilku metrów (trasa przejścia każdego z uczestników badań powinna być rejestrowana przy użyciu urządzeń GPS)
- B.** w trakcie prospekcji należy dokumentować także wszelkie pozostałości związane z innymi zabytkami niż zabytki archeologiczne m.in. kapliczki, krzyże, pomniki, miejsca pamięci, zabytki techniki, założeń o charakterze gospodarczo-przemysłowym,
- C.** należy stosować wykrywacz metali w szczególności na obszarach, na których obserwacja jest utrudniona np. łąki

IV. Opracowanie wyników archeologicznych badań powierzchniowych:

- A.** prowadzenie dokumentacji przebiegu badań archeologicznych oraz opracowania wyników tych badań w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich czynności oraz dokonanych odkryć
- B.** wykonanie dokumentacji zgodnie z elementami dokumentacji badań archeologicznych określonymi w załączniku do Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. (poz. II, Dz.U. z 2021.81), składającej się z następujących elementów:
 - a) imię, nazwisko i adres osoby lub nazwa, siedziba i adres jednostki organizacyjnej, która sporządziła dokumentację
 - b) charakterystyka geograficzno – przyrodnicza obszaru badań
 - c) charakterystyka historyczno-osadnicza obszaru badań
 - d) wyników kwerendy archiwalnej
 - e) analizy danych LiDAR na podstawie chmury punktów lotniczego skanowania laserowego i graficznych produktów opracowania
 - f) analizy wyników badań wraz z wnioskami
 - g) tabelarycznego wykazu stanowisk archeologicznych zawierającego:
 - nazwę miejscowości, gminy, powiatu, województwa
 - numer obszaru AZP wraz z numer stanowiska w miejscowości i na obszarze
 - numer działki wraz obrębem
 - kilometraż
 - klasyfikację kulturowo-chronologiczną
 - dane o zabytkach ruchomych
 - zasięg stanowiska wyrażony w arach i zaznaczony na mapie
 - ocenę stopnia zagrożenia w związku z inwestycją
 - wskazania konserwatorskie w zakresie konieczności wykonania wyprzedzających badań wykopaliskowych lub innych
 - h) kart zabytku archeologicznego tj. karta KEZAL w dwóch egzemplarzach
 - i) kart ewidencyjnych innych zabytków niż zabytki archeologiczne
 - j) inwentarza zabytków ruchomych i dokumentacji fotograficznej
 - k) dokumentacji fotograficznej
 - l) mapy w skali 1:25 000 z zaznaczonym przebiegiem inwestycji i zasięgiem zabytków archeologicznych, innych zabytków niż zabytki archeologiczne oraz terenami niedostępnymi do badań w wersji papierowej i w środowisku GIS
 - m) mapy w skali 1:10 000 z zaznaczonym przebiegiem inwestycji i zasięgiem zabytków archeologicznych, innych zabytków niż zabytki

archeologiczne oraz terenami niedostępnymi do badań w wersji papierowej i w środowisku GIS

n) mapy w skali 1: 5000 z zaznaczanym przebiegiem inwestycji oraz lokalizacją wszystkich dokonanych odkryć w wersji papierowej i w środowisku GIS

o) bibliografii.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt. 5 stawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2022.840 t.j.) prowadzenie badań archeologicznych wymaga uzyskania stosownego pozwolenia konserwatora zabytków; **program badań jako załącznik do wniosku o wydanie ww pozwolenia powinien bezwzględnie uwzględniać powyższe wskazania dotyczące zakresu badań**

U Z A S A D N I E N I E

Dnia 25.09.2025 r. do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu wpłynął wniosek Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Poznaniu, ul. Siemiradzkiego 5a, 60-763 Poznań znak OPO.I-2.520.8.1.2025.KB z dnia 23.09.2025 r. w sprawie wydania decyzji określającej zakres i rodzaj niezbędnych archeologicznych w związku z realizacją inwestycji pn.: „Budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Ujście-Oborniki”.

Dnia 22.10.2025 r. pismem znak Po-WA.5183.13211.2.2025 Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków powiadomił wnioskodawcę, że z uwagi na konieczność przeprowadzenia szczegółowej analizy przebiegu inwestycji w zakresie kolizji ze stanowiskami archeologicznymi decyzja nie zostanie wydana w terminie określonym w art. 35 Kpa.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23. lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2024,poz. 1292) zabytkiem jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Zgodnie z art. 6 cyt. ustawy ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, m. in. zabytki nieruchome będące krajobrazami kulturowymi, układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi jak również zabytki archeologiczne będące, w szczególności: pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyskami, kurhanami, relikdami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej. Ochrona zabytków podejmowana przez organy administracji publicznej polega w szczególności na działaniach mających na celu m. in. zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków oraz udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z nich. (art. 4 cyt. Ustawy)

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2024 poz. 1292) „1a. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować:

1) roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo

2) roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego

– jest obowiązana, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków.

2. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych, o których mowa w ust. 1a, ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny.”

Z uwagi na inwestycje związane z robotami ziemnymi albo ziemnymi, które mogą spowodować zagrożenie dla zabytków archeologicznych, konserwator zabytków wydaje decyzję określającą zakres i rodzaj badań archeologicznych, których przeprowadzenie jest niezbędne ze wskazanych powodów. Obecnie stan rozpoznania terenu w granicach inwestycji jest niewystarczający aby dokonać oceny wpływu realizacji inwestycji na dziedzictwo kulturowe. W związku z tym konieczne jest przeprowadzenie szczegółowego rozpoznania obszaru w granicach planowanej budowy. Przy czym na tym etapie już wstępna analiza przebiegu inwestycji wskazuje, że w obrębie budowy lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie są zlokalizowane stanowiska archeologiczne. Badania archeologiczne to działania polegające na odkryciu, rozpoznaniu i udokumentowaniu zabytków archeologicznych co pozwoli w sposób rzetelny i naukowy realizować zasady ochrony zabytków.

Niniejszą decyzją określono rodzaj i zakres niezbędnych badań archeologicznych

pouczenie

Od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego złożone w terminie 14 dni od daty jej otrzymania za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile.

W ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję (art. 127a §1-2 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna co skutkuje brakiem możliwości wniesienia odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego skargi do sądu administracyjnego.

Decyzja niniejsza nie zwalnia z konieczności uzyskania od Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozwolenia na prowadzenie badań

archeologicznych (art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Otrzymują:

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad O/Poznań ul. Siemiradzkiego 5a, 60-763 Poznań (e-doręczenie)
2. aa MŚ

Sprawę prowadzi:

Marta Świtoń – kierownik wydziału ds. zabytków archeologicznych

- tel. 061-852-80-03 lub -04, wew. 114; archeologia@poznan.wuoz.gov.pl